

קונטרס

רופא חולים

יחזק ויאמץ את מי שנחלה ונפל למטה, וידבר אליו דבורים
ערבים ונעימים, ויכניס בו בטחון חזק, שלא ידאג כלל,
ויגלה לו עצות נכונות איה להבריא בנקל ובמהירות.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון,

בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו.

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו

הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו.

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי חכמינו

הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

מוֹתְרָא"ש ג"י אָמַר, כָּל חוֹלָה שְׁמוֹסֵר
עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר
עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, הֲרֵי זֶה
מְבַטֵּחַ שְׂיֵהָיָה לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, כִּי אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: יָפָה תְּפִלַּת הַחוֹלָה
לְעֲצָמוֹ, בְּשֵׁהַחוֹלָה מִתְפַּלֵּל עַל עֲצָמוֹ
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ הוּא נֶעֱנֶה.
(אמרי מוֹתְרָא"ש, חֵלֶק ב', סִימָן תַּקְצ"ח)

קוֹנְטֵרַס

רוּפֵא חוֹלִים

.א

צָרִיף שְׂתַדַּע, אָהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר, כִּי אֵין שׁוּם
מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵּיּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר
הוּא, דְּבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן נַעֲשֶׂה רַק בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ
הַפְּרִטִי פְּרִטִית. עַד כְּדֵי כֵּן, שְׂאִין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבְּעוֹ
מִלְמָטָה, אֶלָּא אִם מְכַרִּיזִין מִלְמַעְלָה (חֲלִין ו.), מִכָּל שֶׁבֶן
כְּשֶׁאָדָם נִחְלַשׁ וְנִחְלָה, בּוֹדְאֵי יֵשׁ בְּזֶה הַשְׁגָּחָה פְּרִטִי
פְּרִטִית, וְהַכֵּל עִם חֶשְׁבוֹן צָדֵק וְכוֹנֵה עֲמֻקָּה לְמַה נִּחְלָה
וְנִחְלַשׁ בְּמַחְלָה וְחוֹלֵאת זֹו דִּיקָא, עַד שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (עֲבוּדָה זָרָה נֶה.): יִסוּרִין בְּשַׁעָה שְׂמִשְׁגָּרִין
אוֹתָן עַל הָאָדָם, מִשְׁבִּיעִין אוֹתָן שְׂלֵא יִלְכוּ אֶלָּא בְּיוֹם

פלוני, וכן משביעין אותן שלא יצאו אלא ביום פלוני ובשעה פלונית, ועל-ידי פלוני, עין שם. ועל-כן, אהובי, אחי היקר, בידיעות אלו תוכל לחזק את עצמך עכשו, אף שעוברים עליך מצבים קשים, ויש לך יסורים מרים, ואתה חולה מאד, וכל אחד אומר עליך מבינות אחר — זה מיאש אותך, זה מחזק אותך, זה נותן לך עצה זו, וזה אומר לך דבר זה, כל אחד כפי ענינו ודעתו, אף עליך לדעת, כי אתה נמצא עכשו בידי הקדוש ברוך הוא בעצמו, ועליך למסר את עצמך כעת רק בידי יתברך, ולא תעשה שום דבר נגד התורה והאמונה הקדושה, ואז בודאי תזכה להתרפא ברפואה שלמה, פי הקדוש ברוך הוא, הוא "רופא חולים" ורפואתך תלויה רק בידי יתברך.

ב.

צריך שתדע אהובי, אחי, פי כל הצרות והיסורים והמחלות הנמשכים על האדם, זה בא ונמשך עליו רק על-ידי רבוי העצבות והדכאון שמסבבים אותו, פי אז נשבר גופו ובנקל לו להיות נעשה חולה, וכן העידו כל

חכמי הרופאים מימות עולם, שכל החלאים והצרות
 הבאים על האדם, הם מפני העצבות והמרה השחורה
 והדכאון שמסבבים אותו, ועל-כן אם אתה רוצה
 לצאת מהמחלה והחולאת שמסבבת אותך עכשו, עליך
 לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה —
 לשמח ולבדח את עצמך, ואף שפעת אתה מרגיש
 יסורים נוראים, עם כל זאת עליך לעשות את עצמך
 כאלו אתה שמח, וזה יביא אותך באמת לשמחה, ועל-
 ידי-זה בנקל תוכל להתרפא, וכן דרך הרופאים
 כשנכנסים ובאים לבקר ולבדק את החולה, עושים עמו
 בדיחה, ואומרים לו — אתה נראה כל-כך טוב ויפה
 היום, אני מקווה שבעוד כמה ימים כבר תוכל לקום
 מהמטה, ותהיה לך רפואה, וכשהחולה שומע זאת, זה
 מגביה את רוחו, ועוזר לו באמת להתרפא, פי השמחה
 והתקווה זה כבר חצי רפואה, ועל-כן אהובי, אחי
 היקר, אם אתה רוצה להבריא ולהחלים מהר, ראה
 לחזק את עצמך, ותעשה כל מיני פעולות שבעולם
 להיות בשמחה עצומה, ותשמח ותבדח את עצמך, וזה
 ימהר רפואתך והחלמתך.

ג.

צריך שתדע, אהובי, אחי היקר, כי רב רבם של סובלי החלאים, שמסתבכים במחלות קשות, הם מצד הדאגות והמרירות שמסבבים אותם, כי הדאגה והמרירות יכולים להפיל למשכב, אפלו את האדם הבריא ביותר, וכבר אמר פעם אחד מהחכמים הגדולים, כי הטעות הכי גדולה אצל הרופאים, שהם מנסים לרפא את הגוף בלי שינסו לרפא את הרוח של האדם, הינו להוציאו מהדכאון והמרירות הפנימית שנאכלים בו, כי הגוף והרוח אחד הם, ואין לטפל בכל אחד במבדל, וכל מה שהאדם סובל בגשמיות גופו, זה בא מנפלת רוחו עליו עד שמרב אכזבות שעוברות עליו בחייו, הוא דואג וחרד ומפחד מכל דבר, עד שנופל ליאוש עמוק, וזה הורס את בריאות גופו, עד שיש בני אדם שנפלו כבר כל־כך בדעתם, ששוככים כפגרים מתים ממש, רחמנא לצלן, והרופאים משתדלים לרפאות את גופם, ומנתחים אותם ועושים להם בדיקות קשות וכבדות, ובאמת לא חסר להם בגוף שום דבר, רק רוחם נפלה עליהם, וצריכים להחיותם ולחזקם, לשמחם ולאמץם, ואז כשתרפא

ה' רופא חולים

רוחם, יתרפא גם גופם. על-כן אהובי, אחי היקר, מאחר שאתה כבר חולה, ושוכב בבית חולים או בבית מלא יסורים, ראה להשתדל להוריד ממך כל המתחים והפחדים היתרים שנכנסים בך, ותשתדל לשמח עצמך בכל מיני שמחות, ותכניס בעצמך תקווה חזקה, ותאמין בו יתברך, אשר הוא מלא כל הארץ כבודו, וכודאי לא יעזב אותך, ותשתדל להתפלל לפניו, כי שכינה למעלה מראשותיו של חולה (שפת י"ב:), ויפה תפלת החולה לעצמו מכל (מדרש רבה, פרשת וירא, פרק נ"ג, סימן י"ט), וכודאי שומע הקדוש ברוך הוא תפלתך, ויבזה תזכה סוף כל סוף לצאת מחלך הקשה, ותהיה לך רפואה שלמה, כי חלי הגוף תלוי בחלי הרוח — פשתחזק ויחזק באמונה ברוך ובבטחון חזק בו יתברך, ממילא יתחזק גם גופך בגשמיות, ותהיה לך רפואה שלמה.

ד.

צריך שתדע, אהובי, אחי היקר, כי רבם ככלם של כל אלו סוכלי החלאים ומכאובים הבאים אל רופאים, היו יכולים להתרפא בעצמם, אם היו שומרים את עצמם, מה הם אוכלים, ואם היו שומרים את עצמם

ששום דבר לא יאכל אותם. כי רב רבם של החולים הוא רק מפאת שאוכלים כל מיני זבל ומאכלים מספנים להגוף, וכן אוכלים את עצמם מרב צרותיהם ובעיותיהם מה שעובר עליהם בחייהם, כל אחד כפי ענינו, ועל-כן אם היו שומרים את עצמם לא לאכל כל מאכל אשר העינים תאבות לו, וכן היו שומרים עצמם ששום דבר לא יוכל לאכל אותם, הינו שירחיקו מעצמם כל מיני דאגות ופחדים יתרים, ולא יניחו שום עגמת נפש שתבוא סמוך אליהם, רק תמיד יהפכו את הכל לשמחה עצומה, וישחקו מהעולם, אז דיקא יזכו לרפואה שלמה, ולא יצטרכו לילך אף פעם אל רופא, וזכר כלל זה מאד מאד, כי אם תהיה לך אמונה חזקה בו יתברך, ובטחון ותקווה בחייה, ולא תדאג כלל, ותשמר מה שאתה אוכל, אז רפואתך תלויה בידיך, ולא תצטרך לילך אף פעם אל רופא אליל.

ה.

צריך שתדע, אהובי, אחי היקר — אם אתה רוצה להתרפא, ראה להכניס בעצמך אמונה פשוטה בו יתברך, ותאמין שאין שום מציאות בלעדיו יתברך

כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר, כִּי יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שְׂסוּבָלִים
 אֶת כָּל הַחֲלָאִים וְהַמַּחֲלוֹת שֶׁלָּהֶם רַק מַחֲמַת חֶסְרוֹן
 אֲמוּנָה (עֵינִי לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), וְאִז כִּכְּר לֹא
 מוֹעִילָה שׁוּם רְפוּאָה, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, כִּי בְּלֹא אֲמוּנָה,
 הָאָדָם אֲבוּר לְגַמְרֵי, וְקָשָׁה לוֹ לְהִתְרַפֵּא, אֲבָל תִּכְרַח וּמְיָד
 כְּשִׁמְכָנִים בִּדְעָתוֹ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַרֵּךְ, וְיִוָּדַע
 שֶׁהוּא יִתְבַרֵּךְ אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאַצְלוֹ, וּמִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ
 יִתְבַרֵּךְ, אִז מִמְשִׁיךְ עָלָיו רוּחַ חַיִּים וְנִמְשַׁכֶּת עָלָיו
 רְפוּאָה שְׁלֵמָה; עַל-כֵּן רָאָה, אֲהוּבֵי, אַחֵי הַיָּקָר, עֲכָשׁוּ
 בְּתִקְרָה מִחֲלִיתָךְ וְחִלְשׁוֹתָךְ, שֶׁתַּחֲזֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֲמוּנָה
 פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַרֵּךְ; וְתֵאֱמִין כִּי הוּא נִמְצָא עֲכָשׁוּ פֹה —
 אִתָּךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, וְתִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַרֵּךְ בְּלִשׁוֹן
 שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְתִפְרַשׁ שִׁיחַתָּךְ אֵלָיו יִתְבַרֵּךְ, וְתִתְנוּדָה
 עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ שֶׁחָטָאתָ, עֲוִיתָ וּפָשַׁעְתָּ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ,
 וְתִתְחַרֵּט בְּאֵמֶת, וְתִקַּבֵּל עַל עֲצָמְךָ לְשׁוּב מִעֲכָשׁוּ
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים, אִיךָ שֶׁהִקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא יִשְׁלַח מְלָאכֹו לְפָנֶיךָ, וְתִהְיֶה לְךָ רְפוּאָה
 שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, הָעֶקֶר רָאָה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ
 בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַרֵּךְ, וּבְאֵמֶת אַחֵר קִצַּת יְשׁוּב
 הַדַּעַת, שְׂאֵתָה קָשׁוּר אֶל מִטְתְּךָ כְּאִן בְּבֵית הַחֹלִיִּים,
 בְּנִקֵּל לְךָ לְכוּא אֶל הַפֶּרֶה אֲמִתִּית, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם

מציאות בלעדיו יתברך קלל, כי מה כל האדם, רק שקית עם דם ועצמות, עור וקשור, ואיך שכל החיים הם רק בידו יתברך, על-כן אל תהיה בטלן, ראה לשוב עכשו בתשובה אמיתית, ותתחרט על כל מה שעשית מימי חייך, ותשוב אליו יתברך בתשובה אמיתית, ואז ושב ורפא לך.

.1

אהובי, אחי היקר! אם אתה רוצה לצאת מכאן, הינו מבית החולים או ממטת חליך, שאתה שוכב בה, ראה לשנות את כל מהלך חייך, ותפסיק מלדאג, כי הדאגה והפחד והמתח מחלישים את עצבי האדם, ועל-ידי-זה נחלש גם גופו, וכשנחלש גופו ורוחו גם יחד, אז נחלה בחלי קשה, אשר הוא יותר גרוע מכל מיני מחלות קשות, כי זה מאד קשה לרפא, כי חלי שאדם מכניס בעצמו, יותר קשה לרפא מהמחלה הכי קשה בגוף, כי כשאדם מכניס בעצמו איזו מחלה, הינו נופל בעצבון, ומתכנס אל תוך ארבע אמותיו, ואינו רוצה לדבר עם אף אחד, ונכנס בעצמו ובתוכו, וחי בעולמו הדמיוני, זו מחלה יותר קשה מכל המחלות,

ומכּלה אֶת כּחותיו, וּנוֹפֵל לְיַד דְּכַאוֹן וַיֵּאוֹשׁ עִמָּק, עַד
 שֶׁקָּשָׁה וְכָבֵד אַחֲר־כֶּף לְהוֹצִיאוֹ מִזֶּה, וְעֲלִיף לְדַעַת, כִּי
 בָּזָה שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ נֶגֶד עֲצָמָה, וְאַתָּה מֵרָשָׁה שְׁכַל
 מְאוֹרְעֵתִיךָ יִכְנָסוּ בָּךְ וּבְתוֹכָךְ, עַל־יַד־יָזָה, תִּתְחִיל לְסַבֵּל
 מִלַּחֲץ דָּם גְּבוּהָ, אוֹ מִכְּאֵבֵי לֵב, אוֹ מִקְּבָה מְקַלְקֶלֶת, אוֹ
 תְּבוּא לְיַד הַצֵּטְנָנוֹת גְּרִידָא, שֶׁתִּכְנִיס אוֹתָךְ לְחֵם גְּבוּהָ,
 כִּי בָּזָה שְׂאֵדָם הוֹלֵךְ נֶגֶד עֲצָמוֹ, וּמִתְחִיל לְשֵׁנָא אֶת
 עֲצָמוֹ, וּמֵיֵאֵשׁ עֲצָמוֹ, וְחוֹשֵׁב כְּאִלּוּ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְוָה
 מִמֶּנּוּ, לֵאֵט לֵאֵט נִשְׁכָּר גּוּפוֹ וְכַחוֹ הַגִּשְׁמִי, וּבָא לְיַד
 מַחְלוֹת קָשׁוֹת, אֲשֶׁר קָשָׁה וְכָבֵד אַחֲר־כֶּף לְהִתְרַפָּא מֵהֵן,
 כִּי הִדְאָגָה וְהִפְחַד וְהֵיֵאוֹשׁ וְהִכְנִיסָה לְעֲצָמוֹ, הֵינּוּ
 שְׂפוּגָר אֶת עֲצָמוֹ, וְנִכְנָס בְּתוֹכוֹ, וְחֵי בְּעוֹלְמוֹ הִדְמִיוֹנִי,
 זֶה יָכוֹל לְהַפִּיל לְמִשְׁכַּב אֵף אֶת הָאָדָם הַכִּי בְּרִיא
 בְּעוֹלָם, וְעַל־כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, אֲחִי לְהַפִּיךְ אֶת כָּל הַיְגוֹן
 וְהָאֲנָחָה אֶל תוֹךְ שְׂמֵחַת הַחַיִּים, וְתִתְחִיל לְהִסְתַּכֵּל עַל
 חַיִּיךָ בְּצוּרָה יָפָה מְאֹד, וְאֵל תִּדְאָג כָּל־כֶּף, וְאֵל תִּפַּל
 בְּיֵאוֹשׁ וּדְכַאוֹן, וְאֵל תִּסְגֹּר אֶת עֲצָמָה בְּתוֹךְ עֲצָמָה, וְאֵז
 דִּיקָא תִּזְכָּה לְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה, וְתִהְיֶה בְּרִיא וְחֹזֵק כָּל יְמֵי
 חַיִּיךָ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְהַגִּיעַ אֵף פַּעַם לְעִזְרַת רוֹפְאִים כָּלֵל.

צריך שתדע, אהובי, אחי היקר, כי מחלת השתוק שאדם סובל, רחמנא לצלן, זה מסבות הדאגות והמתח המתמיד בחייו, או זה דאגות ומתחים בשלום ביתו, שאין לו שלום בית כראוי, או זה אבדת הממון והפסד הפרנסה, או זה הבדידות והסגירה בעצמו, שמסתגר את עצמו לגמרי מהחברה, ואינו רוצה שיהיה לו איזו שיכות אל משהו, והוא מכניס את עצמו בתוך עצמו, או שהוא מחזיק טינה עמקה בלב על זלתו, על ידי סבות אלו שמתמיד לדאג ולהיות מתוח בשביל ענינים אלו, לבסוף גורמים לו לשתוק הגידים או הורידים, עד שנעשה משתק לגמרי רחמנא לצלן, וסובל אחר-כך מה שסובל, על-פני ראה, אהובי, אחי היקר, לסלק ממך את כל הדאגות והמתחים, ואל תחשב כלל — לא על העבר ולא על העתיד, ואפלו לא על ההווה, הרגל את עצמך לצחק מהכל, ותהיה רגיל לשמח את עצמך ולשמח את אחרים, תסתכל על החיים מצד השמחה והצחוק שלהם, הרגל את עצמך למסור את כל עניניך בידו יתברך, וכל מיני דאגות תספור רק לו יתברך, השלף על הוי"ה יתבך ובעיותיך וצרכיך, תבקש רק

מִמְנוּ יִתְבַּרְךָ, חֲזַק אֶת עֲצָמְךָ בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
 יִתְבַּרְךָ, וְהִרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְשִׁמְעַתְּ תָּמִיד כְּלִי זֶמֶר וְכִלֵּי
 שִׁיר, תִּישֶׁן כָּל צָרְכְּךָ, וְאַל תִּדְאָג, וּבְזוּזָה תִּהְיֶה כְּרִיאָה
 וְשָׁלֵם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְלֹא תָבֹא אֶל שְׂתוּק חֲלָקִי אוֹ
 לְגַמְרֵי בְּגִידֶיךָ אוֹ בְּוִרִידֶיךָ, חֵס וְשָׁלוֹם, וְיִהְיֶה מְקוֹם
 לְהַדָּם שְׁלֶךְ לַחֲזוֹר וּלְנַבֵּעַ דְּרֹךְ כָּל גִּידֶיךָ וְוִרִידֶיךָ.

ח.

צָרִיךְ שֶׁתִּזְכֹּר הַיָּטֵב, אֲהוּבֵי, אַחֵי הַיָּקָר, כִּי רַפּוּאָתְךָ
 בְּיָדְךָ, אִם תִּחַזַּק אֶת עֲצָמְךָ, וְלֹא תִנָּיֵחַ אֶת הַמְרִירוֹת
 וְהַדְּפָאוֹן לְגִשְׁתֵּי אֵלֶיךָ, אֲזִי תוּכַל בְּנִקְלָה לְהַתְרַפֵּא
 מִהַמְחִלָּה הַכִּי קָשָׁה, וְאִם לֹא תוּכַל לַעֲמֹד בְּדַבָּר זֶה, רַק
 תִּנָּיֵחַ אֶת הַמְרִירוֹת וְהַדְּפָאוֹן לְגִשְׁתֵּי אֵלֶיךָ, אֲזִי אַתָּה
 אֲבוּד לְגַמְרֵי וְאִין תְּרוּפָה לְמַחֲלָתְךָ, אֲפִלוּ בְּהַרְבֵּה
 תְּרוּפוֹת, כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַתְּרוּפָה הַיְחִידָה נִגְדָה כָּל
 מִינֵי מַחֲלוֹת קָשׁוֹת וּמְרוֹת הִיא מִדַּת הַשְּׂמִיחָה, כֵּן, כֵּן!
 מִדַּת הַשְּׂמִיחָה! אֵל תִּצְחַק מִזֶּה, כִּי רַב רַבָּם שֶׁל כָּל אֱלוֹ
 הַשׁוֹכְבִים בְּבֵית חוּלִים, זֶה בָּא מִדְּפָאוֹן וְיֵאוּשׁ וְחֶסֶד
 אִמוּנָה וּבִטְחוֹן עֲצָמֵי, עַד שֶׁכָּבַר אֲבָדָה תִּקְוַתָּם
 וְאִמוּנַתָּם בְּעֲצָמָם לְהַמְשִׁיךְ לַחַיּוֹת יוֹתֵר, וְעַל-כֵּן אִם

אתה רוצה להתרפא, ראה לחזק את עצמך בכל מיני
 אפנים שבְעוֹלָם ותְשַׁמַּח ותְכַבֵּד את עצמך, ואז תִּרְאֶה
 הַפֶּרֶשׁ גָּדוֹל אֶצְלֶךָ, וְאִיךָ יִשְׁתַּנֶּה מִצָּב הַבְּרִיאוֹת שֶׁלָּךְ
 לְטוֹבָה, אֲשֶׁרֵי הַחוּלָה אֲשֶׁר שָׁם לְכַבּוֹ אֶל דְּבַרֵי אֱלֹהִים,
 וּמְקַיֵּם כָּל הַנֶּאֱמָר כָּאֵן, וְאִזּוֹ בְּנִקְל לֹו לְצֵאת מִכָּאֵן, הֵינּוּ
 מִמַּטַּת חֲלִיוֹ אֲשֶׁר שׁוֹכֵב עַל עֶרֶשׁ דָּוִי, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן,
 בִּיִסּוּרִים קָשִׁים וּמְרִים, אֲשֶׁר נוֹכְעִים מִמִּתְחִים וּפְחָדִים
 יִתְרִים וּדְאָגוֹת חֲנָם — שְׁדוּאָג עַל הָעֵתִיד, וּמִתְאַנֵּחַ עַל
 הָעָבֵר, וּמִתְפַּחַד מֵהַהוּוֹה.

ט.

צְרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיֶּקֶר, אִם אַתָּה רוֹצֵה
 בְּאֵמֶת לְהִתְרַפֵּא וּלְצֵאת מֵהַמַּחֲלָה שֶׁלָּךְ, רֵאֵה לְהִיּוֹת
 סְבֵלָן גָּדוֹל, וְאֵל תִּתְעַצְבֵּן מֵעַתָּה כָּלֵל, וְהִרְגֵּל עֲצֻמָּךְ
 לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְתֹאמֶר
 מִזְמוּרֵי תְהִלִּים, כִּי דוֹד הַמֶּלֶךְ אָמַרְם בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְרוּחַ
 הַקֹּדֶשׁ מִנַּחַת בְּתוֹךְ הַתְּבוּת, וּכְשֶׁאָמַרְם הוּא מְעוֹרֵר
 בְּרוּחַ פִּיּוֹ אֶת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, עַד שֶׁנִּחְשָׁב כְּאִלוֹ אָמַרְם דוֹד
 הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, בְּעֲצֻמוֹ, וְהוּא מְסַגֵּל מְאֹד לְרַפֵּא
 אֶת הַחוּלָה — כְּשִׁיחֵיהָ לֹו בְּטַחֲחוֹן חֲזָק בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּף

רופא חולים

שיג

הוא, שְׁעַל-יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים שְׁלוֹ יוֹשִׁיעוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהַבְּטָחוֹן בּוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא כְּמוֹ מְשַׁעֲנֵת, כְּמוֹ שֶׁהָאָדָם נֹשֵׁעַן עַל הַמָּטָה שְׁלוֹ, כֵּן הוּא נֹשֵׁעַן עַל הַבְּטָחוֹן — שְׁבוֹטֵחַ שְׁיוֹשִׁיעוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיִּתְרַפֵּא, וַיִּכְמוּ שְׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים י"ח): וַיְהִי הוֹי"ה לְמִשְׁעָן לִי, וְעַל-כֵּן אִם תְּחַזֵּק אֶת עֲצָמֶיךָ בְּמַדַּת הַבְּטָחוֹן — לְבַטֵּחַ בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְתִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל לֹדֵר תְּהִלִּים, בְּוַדָּאֵי תִתְרַפֵּא — אִם תִּהְיֶה אֲמוּנָתְךָ דְבוּקָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִבְטַח בְּבְטָחוֹן חֲזָק, שְׁזִכּוֹת אֲמִירַת הַתְּהִלִּים שְׁלֶיךָ וְהַדְּבוּרִים וְהַתְּפִלוֹת שְׁלֶיךָ יִרְפֵּא אִתְּךָ, אֲזִ תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת אֵיךְ שְׁבִאֲמַת תִּתְרַפֵּא.

י.

צְרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! אִם אַתָּה רוֹצֶה לְהִתְרַפֵּא וּלְצִאת מִמַּחֲלָתְךָ שְׁנִסְתַּבְּכַת בָּהּ, עֲלֶיךָ לְקַחַת לְעֲצָמֶיךָ יְסוֹד גָּדוֹל, וְהוּא — לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאֵךְ שְׁזֶה דְבַר קָשֶׁה עַד מְאֹד, וּבְכַפָּרֵט עֲכָשׁוּ כְּשֶׁעֲרִין אַתָּה סוֹבֵל מְכַאוּבִים וּמַר לֶךְ, עִם כָּל זֹאת עֲלֶיךָ, לַעֲשׂוֹת עֲצָמֶיךָ כְּאֵלוֹ אַתָּה שְׂמֵחַ, וְזֶה יָבִיא אוֹתְךָ בְּאֲמַת אֶל שְׂמֵחָה אֲמִתִּית, וְזֶה יַעֲזֹר לְךָ לְהִתְרַפֵּא

וּלְהַחֲלִים בְּנֶקֶל, כִּי עֵקֶר קִשֵׁי וּכְבֻדוֹת הַחֲלִי שֶׁמִּסְבֵּב
 אֶת הַחֹלֵה הוּא הָעֲצָבוֹן וְהַדְּכָאוֹן וְהַיֵּאוּשׁ שֶׁמִּסְבְּבִים
 אוֹתוֹ, וְכָל מֵה שֶׁמְחַיֵּאשׁ יוֹתֵר מִחַיָּיו יוֹתֵר קֶשֶׁה וְכִבֵּד
 לְהִתְרַפֵּא וּלְהַחֲלִים, עַל-כֵּן רְאֵה לְהַפְּךָ אֶת כָּל הַמְרִירוֹת
 אֶל תִּקְוָה הַשְּׂשׂוֹן וְהַשְּׂמִחָה, וְזֶה יִכְנִיס בְּךָ רוּחַ תִּקְוָה,
 וְתוֹפֵה לְהַחֲלִים בְּנֶקֶל, כִּי יִתְחַזַּק גּוֹפֶךָ וְלִבְךָ וְעוֹרְקֶיךָ
 וְגִידֶיךָ, וְיִהְיֶה בְּנֶקֶל לְהִדָּם לְהִתְפַּשֵּׁט וּלְעֵבֶר דְּרָךְ כָּל
 גּוֹפֶךָ, וְתִהְיֶה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, הָעֵקֶר לֹא לְהִתְיַאֵשׁ
 עֲצָמוֹ בְּשׁוּם אִפֵּן שֶׁבְּעוֹלָם, וְלַחֲיוֹת עִם תִּקְוָה טוֹבָה —
 שְׁבוּדָאֵי יִהְיֶה טוֹב לְךָ, וְתִתְרַפֵּא, וְאִזּוֹ יִהְיֶה לְךָ בְּאֵמֶת
 טוֹב, וְתִתְרַפֵּא בְּנֶקֶל.

יא.

צְרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיֵּקֶר, כִּי אֵין הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בָּא בְּטְרוּנְיָה עִם בְּרִיּוֹתָיו (עֲבוּדָה זְרָה ג.), הֵינּוּ
 שְׂאִינוּ בָּא אֶל הָאָדָם יוֹתֵר מִכַּחוֹתָיו, וְאִינוּ מְעַנִּישׁוּ יוֹתֵר
 מְעוֹנוֹתָיו, כִּי (מִדְּרַשׁ רַבָּה, פְּרָשַׁת תְּשׂא): אֵין הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בָּא בְּטְרַחוֹת עִם בְּרִיּוֹתָיו, לֹא בָּא אֶל הָאָדָם
 אֶלָּא לְפִי כַחוֹ, וּכְאוֹתוֹ אֵיבֵר שְׁחָטָא בּוֹ, בּוֹ נַחֲלָה
 וְסוּבַל יְסוּרֵין (תְּקוּנֵי זֵהַר, תְּקוּן ע', דָּף קל.), וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי.

אחי תכף ומיד כשאתה מרגיש איזה מכאובים, ראה לשוב בתשובה שלמה אליו ותברך, ואל תתעצבן על שום בריה שבעולם, כי אף אחד אינו חייב לך כלל, רק אתה בעצמך ראה לסבל ולשוב בתשובה אמיתית, ותשתדל לתקן את מעשיך, וקבל על עצמך לשנות לגמרי את כל ארח חייך, ואם תהיה חזק בזה, אז סוף כל סוף תזכה לרפואה שלמה, ותהיה בריא ושלם, ותצא מכאן הינו ממטת חליך, העקר הוא סבלנות, ולבקש ממנו ותברך, שיחוס וירחם עליך, וישלח לך רפואה שלמה מן השמים, וכל דבור ודבור שאתה מבקש ומתפלל נשמע ונתקבל, כי השכינה למעלה ממטת החולה, ותכף ומיד כשמתפלל, מיד נענה.

יב.

אהובי, אחי היקר! עליך לדעת, כי עתה הנך נמצא במצב קשה מאד, כי חולה הוא בדרך כלל במחין דקטנות, והוא שבור פתוס הנשבר, מלא פחדים — אולי לא יקום ממטתו, ואולי כבר אף פעם לא יתרפא וכדומה מחשבות ופתויים כאלו, שנכנסים בלב ובדעת החולה, על-כן הוא שבור מאד, וזה מכניס בו מתחים חזקים, והוא מתעצבן מאד, והוא צועק על

כל אחד מרב פחד וצער ודפאון, וזה עוד מגביר את חליו, ועל-כן, אהובי, אחי היקר, עליך לדעת — אם אתה רוצה להתרפא בנקל, עליך להתישב היטב כי מה יהיה לך, ומה יצא לך, בזה שתהיה כל-כף עצבני ומתוח במתח חזק, הלא זה יפיל אותך יותר ויותר בחלשה יותר גדולה, יותר טוב לך לקח הכל בנקל ולעשות כל מיני פעולות שבעולם להוריד ממך את המתח והעצבנות, אשר זה יעזר לך להתרפא בנקל, וכן על-ידי שתהיה בכעס ובעצבון ודפאון, אזי בני אדם ימאסו לגשת אליך, ומכל שכן אם תתעצבן ותכעס ותקלל את כל הבא סמוך אליך, אזי כל האחיות בבית החולים ימאסו לגשת אליך ולעזר לך, מאחר שאתה איש קשה כזה, מה שאין כן, אם תקח הכל בנקל ותחייך לכל הבא אליך, ואפילו האנחה שתתאנח תהיה בלב נשבר, ולא בכעס ובמתחים ועצבים, אזי כלם ישתדלו לעזר לך, ובזה יהיה נקל לך, ועל-כן ראה, אהובי, אחי היקר לברח עכשו רק אליו יתברך, ואף שאני יודע שאתה נמצא ביסורים ובמכאובים קשים, וכואב לך, אף עליך לדעת, כי רק הוא יתברך יכול לעזר לך, ועל-כן על כל אוי שאתה מתאנח, תוסיף עוד כמה תבות כגון: אוי רבוננו של עולם, שלח לי

רופא חולים

שיז

רפואה שלמה. אוי הקדוש ברוך הוא פואב לי מאד
וייש לז יסורים מרים, מחל לי והנני שב בתשובה
שלמה לפניה, אוי השם יתברך רחם עלי, וכבר אזכה
לצאת מכאן, ואזכה להתרפא ברפואה שלמה. ובזה
שתוסיף על כל אנחה של אוי תבת רבנו של עולם,
ואיזו תפלה, על-ידי-זה תשא חן בעיני כל רואיה,
וישתדלו לעזור לה, ותהיה לה באמת על-ידי-זה רפואה
שלמה במהרה.

יג.

אהובי, אחי היקר! אל תפל בדעתך כלל מפל מה
שעובר עליך, כי גדול אדוננו ורב להושיע, והוא
יתברך רופא חולים, ורק בידו מנחת רפואתך, ועל-כן
תשתדל לא לשכב כל-כף מדכא וגלמוד במטתך, כאלו
אבד מנוס ממה, כי בזה שאתה שוכב על מטתך מיאש
בבית חולים, זה בעצמו יחמיר מצבך ויקשה את
מחלתך ומכאוביך המרים, ראה להזדרז תכף ומיד
לקום ממטתך, ותתחיל לעשות חסד עם חולים אחרים,
אתה ראה לחזקם ולאמצם ולשמחם בכל מיני לשונות
של שמחה וחזק ואמוץ, ואף שלעת עתה אתה

בְּעֶצְמָךְ לֹא אוֹחוּז בְּזֶה, כִּי אַתָּה בְּעֶצְמָךְ בְּעַל יְסוּרִים וְסוּבֵל חֲלָאִים, וְצָמוּד אֶל מִטְחָךְ, עִם כָּל זֹאת – אִם תִּשְׁתַּדֵּל לִהְיוֹת בְּרִיָּה, וְתִתְחִיל לְחֻזַּק וּלְאַמֵּץ אֶת הַחוֹלִים הָאַחֲרִים, עַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה קָל גַּם לְךָ, וְסוּף כָּל סוּף תֵּצֵא גַם אַתָּה וְגַם הַחוֹלִים הָאַחֲרִים מִבֵּית הַחוֹלִים עִם רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וּבְזֶה שֶׁתְּחֻזַּק וְתִאֲמֵץ חוֹלִים אֲחֵרִים, בְּזֶה אַתָּה מְקַיֵּם הַרְבֵּה מְצוּוֹת, וְזֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּשָׂמִים – אָדָם שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ נִמְצָא בְּעַת צָרָה וְעוֹד יֵשׁ לוֹ עֲצָבִים לְחֻזַּק אֲחֵרִים, בְּדַבָּר זֶה מְאֹד מִשְׁתַּעֲשָׂעִים עֲצָמָם עִמוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְעַל-כֵּן רָאִה לְחֻזַּק וּלְאַמֵּץ אֶת הַחוֹלִים הָאַחֲרִים, שֶׁעוֹד יִהְיֶה טוֹב וְאֵיךְ שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רּוֹפֵא חוֹלִים, וְהִרְפוּאָה תִּלְוֶיָה אִיךְ וְרַק בְּיָדוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה שֶׁתְּחֻזַּק אֶת אֲחֵרִים תִּהְיֶה גַם לְךָ הַתְּחֻזָּקוֹת עֲצוּמָה, וְזֶה יִמְהַר רְפוּאָתְךָ וְיִשׁוּעָתְךָ וְהִצְלָתְךָ לְהַתְרַפָּא, וְלִהְיוֹשֵׁעַ, לְהִנָּצֵל וּלְצֵאת מִכָּאן.

י"ד

צְרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיֵּקָר, כִּי עָקֵר רְפוּאֹת הַחוֹלָה הוּא רַק כִּפִּי שֶׁמְחֻזַּק אֶת עֲצָמוֹ וּמְחֻזַּק אֶת אֲחֵרִים, כִּי זֶה עוֹזֵר לוֹ לְהַתְרַפָּא יוֹתֵר בְּנֶקֶל, כִּי לְהַפּוּךְ

— עקר החמרת מצבו של האדם הוא רק על-ידי הדפאון והעצבון שנופל עליו, שאז הוא עוזב את עצמו לגמרי ביאוש מחלט, עד שחושב שהוא כבר לעולם לא יצא מבית החולים, והוא כבר לעולם לא יתרפא, וזה הורס את כחות גופו לגמרי, וקשה לו להתרכז ולחשב ישר מרב בלבול דעתו, ועל-כן אם אתה רוצה להתרפא בנקל ובמהרה, ראה להשליך ממך את כל מיני פחדים, העצבות והמרירות, וראה להחיות עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואז תראה נפלאות איך שתהיה לך החלמה מהירה ורפואה שלמה במהרה.

טו.

אהובי, אחי היקר! עליך לדעת כי בדרך כלל חולה הוא שבור ברוחו ונמצא במצב מאוד מיאש, והוא רגיש מאוד על כל דבר קטן, ועל-כן ראה להשתדל לבקר חולים, ולדבר עמם דבורי התחזקות ונחמות, ותשמח אותם בדבורים טובים, ואם אתה בעצמך חולה ושוכב על ערש דוי, בנקל לך לחזק חולים אחרים, כי יסתכלו עליך איך שאתה נמצא

במצב רוח שפל כזה, מלא מכאובים ויסורים, ואתה
 עוד הולך לבקר חולים אחרים ומחזקם ומאמץם, זה
 בעצמו יעזר להם להיות שמחים ולזרק מעצמם את
 השעמום, השברון, הדפאון והעצבון, וגם אתה תזכה
 להתרפא בזכות זה בקרוב, כי העוזר את אחרים הוא
 בעצמו נעזר.

תם ונשלם, שבה לאל עולם